

Orion-konsernin tilinpäätöstiedote vuodelta 2008

Orionin liikevaihto vuodelta 2008 oli 710,7 miljoonaa euroa (680,0 miljoonaa euroa vuonna 2007) ja se kasvoi 4,5 % vertailuvuodesta 2007.

- Liikevoitto oli 185,0 (192,0) miljoonaa euroa.
- Voitto ennen veroja oli 184,2 (193,4) miljoonaa euroa.
- Omavaraisuusaste oli 60,2 % (76,2 %).
- Sijoitetun pääoman tuotto ennen veroja oli 38,5 % (44,8 %).
- Oman pääoman tuotto verojen jälkeen oli 32,1 % (33,5 %).
- Osakekohtainen tulos oli 0,97 (1,02) euroa.
- Osakekohtainen rahavirta ennen rahoituseriä oli 0,66 (0,92) euroa.
- Ehdotus osakekohtaiseksi osingoksi on 0,95 (1,00) euroa.

Orionin keskeisiä lukuja tarkastelukaudelta

	10-12/08	10-12/07	Muutos %	2008	2007	Muutos %
Liikevaihto, milj. €	179,9	172,8	+4,1 %	710,7	680,0	+4,5 %
Liikevoitto, milj. €	32,8	38,6	-14,9 %	185,0	192,0	-3,6 %
% liikevaihdosta	18,3 %	22,3 %		26,0 %	28,2 %	
Voitto ennen veroja, milj. €	32,1	39,2	-17,9 %	184,2	193,4	-4,8 %
% liikevaihdosta	17,9 %	22,7 %		25,9 %	28,4 %	
T&K-kulut, milj. €	29,4	28,7	+2,5 %	103,4	98,5	+5,0 %
% liikevaihdosta	16,4 %	16,6 %		14,5 %	14,5 %	
Investoinnit, milj. €	12,8	11,3	+13,1 %	56,8	35,3	+61,2 %
% liikevaihdosta	7,1 %	6,5 %		8,0 %	5,2 %	
Taseen loppusumma, milj. €				695,5	565,7	+22,9 %
Omavaraisuusaste, %				60,2 %	76,2 %	
Nettovelkaantumisaste (gearing), %				-7,1 %	-20,0 %	
Korollinen vieras pääoma, milj. €				146,3	4,0	
Koroton vieras pääoma, milj. €				130,6	130,5	+0,1 %
Rahavarat, milj. €				176,1	90,4	+94,7 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %				38,5 %	44,8 %	
Oman pääoman tuotto verojen jälkeen, %				32,1 %	33,5 %	
Osakekohtainen tulos, €	0,18	0,22	-19,5 %	0,97	1,02	-5,1 %
Osakekohtainen rahavirta ennen rahoituseriä, €				0,66	0,92	-28,3 %
Osakekohtainen oma pääoma, €				2,97	3,05	-2,7 %
Ehdotus osakekohtaiseksi osingoksi, €				0,95	1,00	
Henkilöstömäärä kauden lopussa				3 309	3 176	+4,2 %

Orion-konserni on muuttanut tilinpäätöksen laatimisperiaatteitaan 1.1.2008 alkaen koskien työkyvyttömyyseläkevastuusta kirjattavaa velkaa (IAS 19 *Työsuhde-etuudet*). Oikaistut keskeiset tunnusluvut aikaisemmilta kausilta on esitetty katsauksen lopussa olevassa taulukossa 'Oikaistut tunnusluvut'.

Toimitusjohtaja Timo Lappalaisen katsaus

"Orionin liikevaihdon kasvu on jatkunut tasaisena. Keskeisten tunnuslukujen valossa vuosi sujui menestyksekkäästi ja kokonaisuutena suunnitelmien mukaisesti. Eräiden yksittäisten erien seurauksena kokonaistulos jäi kuitenkin hieman edellisestä vuodesta. Näitä erityistekijöitä olivat esimerkiksi Yhdysvalloissa patenttiemme puolustamisesta syntyneet olennaiset kustannukset sekä pääosin tutkimustoimintamme uudelleenjärjestelyihin liittyneet kuluvaraukset. Lisäksi vertailuvuoden 2007 tulosta paransi Calcimagon-valmisteen lisenssisopimuksen päättymisestä saatu kertaluonteinen korvaus."

"Solmimme vuoden aikana useita uusia lisensiointisopimuksia ja laajensimme näin tuotteistoamme. Näiden ja aiemmin tehtyjen sopimusten ansioista tuotelanseeraustemme määrä kasvoi voimakkaasti. Lanseerausten painopisteinä olivat Erityistuotteet- ja Eläinlääkkeet-tulosityksiköt sekä maantieteellisistä alueista itäinen Eurooppa ja Suomi. Alkuperälääkkeiden liiketoiminnassa Stalevo-Parkinson-lääkkeen myynti kasvoi edelleen. Ilahduttavaa oli myös Easyhaler-astmalääketuotteiston myynnin hyvä kehitys."

"Orionin menestys jatkui Suomen lääkemarkkinoilla ja myyntimme kasvoi Suomessa kokonaislääkemarkkinaa nopeammin. Toimintamme kehittyi hyvin kaikilla keskeisillä Euroopan markkinoilla."

"Voimakas panostuksemme tutkimukseen jatkui myös vuonna 2008. Vastauksena niin Orionia kuin koko lääkealaa koskeviin tuottavuushaasteisiin käynnistimme kuluneen vuoden lopulla toimenpiteet aikaisempaa joustavamman T&K-toimintamallin muodostamiseksi. Yt-neuvottelujen jälkeen tehtyjen päätösten seurauksena vähennämme Suomessa 205 työpaikkaa pääosin alkuvuonna 2009. Tämän lisäksi jouduimme vähentämään vuoden 2008 lopussa Saksassa 25 henkilöä markkinarakenteiden merkittävien muutosten vuoksi."

"Vuoden kuluessa jatkuvasti voimistunut rahoitus- ja talouskriisi ei toistaiseksi ole heijastunut suoraan liiketoimintaamme. Rahoitusmarkkinoiden epävarmuuden vuoksi otimme joulukuussa likviditeettiasemamme varmistamiseksi yhteensä 85 miljoonaa euroa pitkäaikaista lainaa. Toimenpide ei vaikuttanut nettovelkaantumiseemme, mutta muutti merkittävästi taseemme rakennetta laskien omavaraisuusastetta ja pääoman tuottoa."

"Tämän tiedotteen yhteydessä julkistetun näkymäärviomme mukaan liikevaihtomme nousee kulvana vuonna hieman vuodesta 2008. Liikevoiton arvioidaan kasvan hieman vuodesta 2008. Koko näkymäärvioto perusteluineen löytyy katsauksen sivuilta 6–7. "

Tapahtumia tilikaudella 2008

Maaliskuussa Orionin yhteistyö ruotsalaisen Oasmia Pharmaceutical AB:n kanssa laajentui eläinlääkkeisiin lisenssisopimuksella, joka koskee koirille kehitteillä olevan Paccal® (ennen Paclical® Vet) -ihosyöpälääkkeen markkinointia. Kesäkuussa solmitulla uudella lisenssisopimuksella Orionin markkinointioikeudet laajenivat kattamaan koko Euroopan.

Huhtikuussa Orion käynnisti hakuprosessit Stalevo®-lääkkeen käyttöaiheen laajentamiseksi Yhdysvalloissa ja Euroopassa. Hakuprosessi perustuu Novartiksen FIRST-STEP -tutkimukseen, joka osoitti, että Stalevo®-hoidolla saadaan jo Parkinsonin taudin varhaisessa vaiheessa parempi oireenmukainen hoitovaste perinteiseen levodopa/karbidopa-hoitoon verrattuna.

Huhtikuussa solmitulla lisenssisopimuksella Orion hankki yhdysvaltalaiselta Indevus Pharmaceuticals, Inc. -yhtiöltä Euroopan laajuiset markkinointioikeudet implanttimuotoiseen Vantas®-lääkkeeseen (histreliini), jota käytetään pitkälle edenneen eturauhassyövän hoidossa.

Toukokuussa Orion hankki italialaiselta Recordati S.p.A. -yhtiöltä Pohjoismaat ja Sveitsin kattavat markkinointioikeudet Kentera®-lääkkeeseen (oksibutiniini), jota käytetään virtsankarkailun ja yliaktiivisen rakon hoitoon.

Toukokuussa Orion tiedotti, ettei se jatka uuden COMT-entsyymien estäjän kehittämiseen tähtäävää, ensimmäisessä kliinisessä vaiheessa ollutta tutkimusohjelmaansa.

Heinäkuussa Orion nosti Euroopan Investointipankilta tasalyhenteisen 40 miljoonan euron suuruisen, seitsemän vuoden kuluessa lyhennettävän lainan, jonka korko on sidottu kuuden kuukauden euribor-korkoon.

Syyskuussa Orion lisensoi yhdysvaltalaiselle Récro Pharma -yhtiölle oikeudet kehittää ja kaupallistaa muita kuin suonensisäisesti annosteltavia deksmedetomidiniin valmistemuotoja mm. Yhdysvaltojen markkinoille.

Syyskuussa Orion ilmoitti, että tehohoitorauhoite deksmedetomidinilla meneillään olevat potilastutkimukset pitkäaikaisena infuusiona ovat pitkittyneet ja alustavia tuloksia odotetaan kesällä 2010.

Syyskuussa Orion sai yksinoikeudet Pfizerilta laajan eläinlääketuotteiston markkinointiin Skandinaviassa.

Marraskuussa Orion aloitti yt-neuvottelut, jotka painottuivat lääketutkimuksen ja -tuotekehityksen toimintamallin ja rakenteen uudelleenjärjestelyyn. Suunniteltujen muutosten arvioitiin johtavan enimmillään 300 henkilön irtisanomiseen.

Joulukuussa GTx jätti myyntilupahakemuksen Yhdysvalloissa 80 mg:n toremifeenille. Lääke on tarkoitettu pitkälle edenneen eturauhassyövän hoidosta johtuvien haittavaikutusten kuten osteoporoosin hoitoon. Vaikuttava aine, toremifeeni on Orionin alkuperälääke.

Joulukuussa Orion nosti Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiolalta kiinteäkorkoisen, tasalyhenteisen 25 miljoonan euron suuruisen eläkelainan, joka lyhennetään viiden vuoden kuluessa. Lisäksi Euroopan Investointipankilta nostettiin yhteensä 60 miljoonan euron suuruiset lainat, joiden korko on sidottu kuuden kuukauden euribor-korkoon. Investointipankilta nostetut lainat ovat tasalyhenteiset, joista 10 miljoonan euron laina lyhennetään seitsemän vuoden kuluessa ja 50 miljoonan euron laina lyhennetään 12 vuoden kuluessa.

Vuoden 2008 aikana Orion on aloittanut patentt loukkausoikeudenkäyntejä Yhdysvalloissa sekä Wockhardt-yhtiötä että Sun-yhtiötä vastaan. Yhtiöt pyrkivät tuomaan Yhdysvaltojen markkinoille geneeriset versiot Orionin Comtan ja Stalevo-lääkkeistä.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Orion on aloittanut 15.1.2009 patentt loukkausoikeudenkäynnin Yhdysvalloissa Wockhardt-konserniin kuuluvia yhtiötä vastaan. Yhtiöt pyrkivät tuomaan Yhdysvaltojen markkinoille geneerisiä lääkkeitä, joissa vaikuttavat aineet ovat samassa suhteessa kuin Orionin Stalevo-alkuperälääkkeessä.

Tammikuun alussa saatiin päätökseen Orionin marraskuussa käynnistyneet lääketutkimuksen ja -tuotekehityksen toimintamallin ja -rakenteen muutokseen painottuneet yt-neuvottelut. Neuvottelujen perusteella päätettiin vähentää yhtiön palveluksesta Suomessa yhteensä noin 205 henkilöä, joista irtisanomisen kautta noin 175 ja eläke- ja muin järjestelyin noin 30 henkilöä.

Orion on 23.1. nostanut Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmariselta kiinteäkorkoisen, tasalyhenteisen 22,8 miljoonan euron suuruisen eläkelainan, joka lyhennetään viiden vuoden kuluessa.

Tammikuussa Fareston®-rintasyöpälääkkeen (toremifeeni) Euroopan valmisteyhteenvetoon lisättiin uusiin turvallisuustietoihin perustuva rajoitus, jonka mukaan lääkettä ei tule käyttää potilailla, joilla on rytmihäiriöitä tai suurentunut riski saada niitä.

Puhelinkonferenssi (englanninkielinen)

Tilinpäätöksestä järjestetään englanninkielinen puhelinkonferenssi tiedotusvälineille ja analyytikoille **tänään perjantaina 6.2.2009 klo 14.00**. Puhelinkonferenssin alussa pidetään lyhyt englanninkielinen alustus konsernin tuloksesta.

Sekä suomen- että englanninkielinen tiedote ja kalvoaineisto samoin kuin ohjeet konferenssiin osallistumiseksi ovat saatavilla osoitteessa www.orion.fi/sijoittajille. Puhelinkonferenssin talliointi on saatavilla kotisivulta viimeistään maanantaina 9.2.2009.

Puhelinnumerot konferenssiin osallistumiseksi ovat:
Soitettaessa Yhdysvalloista +1 866 966 5335
Muut maat +44 (0)20 3023 4438

Orionin kalenterissa vuonna 2009

Yhtiökokoukseen ilmoittautuminen alkaa	6.2.2009
Vuosikertomus vuodelta 2008 julkaistaan	viikolla 10/2009
Yhtiökokoukseen ilmoittautuminen päättyy	13.3.2009 klo 16.00
Varsinainen yhtiökokous Helsingin Messukeskuksessa	23.3.2009 klo 16.00
Osingonmaksun täsmäytyspäivä	26.3.2009
Osingonmaksupäivä	2.4.2009
Osavuositarkastus tammi–maaliskuulta 2009	27.4.2009
Osavuositarkastus tammi–kesäkuulta 2009	7.8.2009
Osavuositarkastus tammi–syyskuulta 2009	26.10.2009

Yhtiökokouksessa käsiteltävistä asioista annetaan tänään erillinen tiedote.

Taloudelliset katsaukset ja niiden oheismateriaali ovat julkaisuhetkestä lukien saatavilla osoitteesta www.orion.fi/sijoittajille. Kotisivulla olevalla lomakkeella voi myös rekisteröityä Orionin sijoittajajulkaisujen ja tiedotteiden tilaajaksi.

Lisätietoja antavat:

Toimitusjohtaja Timo Lappalainen, puh. 010 426 3692
Talousjohtaja Jari Karlson, puh. 010 426 2883 tai gsm 050 966 2883

www.orion.fi
www.orion.fi/sijoittajille

Taloudellinen katsaus tilikaudelta 2008

Liikevaihto

Orion-konsernin liikevaihto vuodelta 2008 oli 710,7 miljoonaa euroa (680,0 miljoonaa euroa vuodelta 2007) ja se kasvoi edellisestä vuodesta 4,5 %. Valuuttakurssien yhteisvaikutus liikevaihtoon vuonna 2008 oli -13,8 miljoonaa euroa, josta Yhdysvaltojen dollarin kurssin vaikutus oli -9,8 miljoonaa euroa. Muusta kurssivaikutuksesta suurin osa johtui Iso-Britannian punnan ja Ruotsin kruunun kurssien heikkenemisestä.

Lääkeliiketoiminnan liikevaihto oli 667,6 (639,7) miljoonaa euroa ja se kasvoi edellisestä vuodesta 4,4 %. Omaan tutkimukseen perustuvien tuotteiden osuus lääkeliiiketoiminnan liikevaihdosta oli 307,5 (292,3) miljoonaa euroa eli 46 % (46 %). Parkinson-lääkkeet, Stalevo® ja Comtess®/Comtan® toivat liikevaihtoa yhteensä 208,5 (200,1) miljoonaa euroa eli noin 31 % (31 %) lääkeliiiketoiminnan liikevaihdosta.

Orion Diagnostican liikevaihto oli 45,0 (42,0) miljoonaa euroa ja se kasvoi edellisestä vuodesta 7,1 %. QuikRead®-tulehdustestit olivat edelleen kasvutuotteita, mutta vanhemman tuotteiston myynnin lasku hidasti kokonaiskehitystä.

Tulos

Orion-konsernin liikevoitto vuonna 2008 oli 185,0 (192,0) miljoonaa euroa ja se laski 3,6 % vertailukaudesta.

Lääkeliiketoiminnan liikevoitto oli 188,5 (197,1) miljoonaa euroa ja se laski 4,4 % edellisestä vuodesta. Bruttokate suhteessa myyntiin oli edellisen vuoden tasolla ja euromääräinen bruttokate kasvoi 18,7 miljoonaa euroa vertailukaudesta. Panostukset tutkimukseen nousivat ennakoidusti hieman. Lisäksi liikevoittoa pienensivät Yhdysvalloissa vireillä olevien patenttioikeudenkäyntien 6,7 miljoonan euron suuruiset kustannukset sekä henkilöstön vähentämisestä aiheutuvista kuluista tehty 3,9 miljoonan euron suuruinen varaus. Vertailukauden liikevoittoa paransi Calcimagonin lisenssisopimuksen loppumiseen liittynyt 5,8 miljoonan euron suuruinen tuottoerä. Vuonna 2008 ei ollut vastaavia kertaluonteisia tuloja.

Diagnostiikkaliiketoiminnan liikevoitto oli 6,1 (6,3) miljoonaa euroa.

Konsernin myynnin ja markkinoinnin kulut, olivat 143,9 (143,4) miljoonaa euroa ja siten edellisen vuoden tasolla. **Tutkimus- ja kehityskulut** olivat 103,4 (98,5) miljoonaa euroa, ne kasvoivat 5,0 % edellisestä vuodesta. T&K-kulujen osuus konsernin liikevaihdosta oli 14,5 % (14,5 %). Lääketutkimuksen ja -kehityksen osuus oli 98,8 (94,2) miljoonaa euroa. **Hallinnon kulut** olivat 51,5 (38,8) miljoonaa euroa. Niitä kasvattivat vertailuvuodesta 3,9 miljoonan euron suuruisen irtisanomiskuluvarauksen lisäksi patenttioikeudenkäyntien 6,7 miljoonan euron suuruiset kustannukset.

Muut liiketoiminnan tuotot sisältävät muuttuneen laskentakäytännön vuoksi myös valuuttakurssisuojauksista aiheutuvia tuottoja 8,9 (6,5) miljoonaa euroa ja **Liiketoiminnan muut kulut** valuuttasuojauksesta aiheutuvia kuluja 8,7 (2,8) miljoonaa euroa. Edellisinä vuosina ja vuoden 2008 osavuositarkastuksissa nämä erät on raportoitu nettomääräisinä osana liikevaihtoa.

Konsernin voitto ennen veroja oli 184,2 (193,4) miljoonaa euroa. Osakekohtainen tulos oli 0,97 (1,02) euroa. Osakekohtainen rahavirta ennen rahoituseriä oli 0,66 (0,92) euroa. Osakekohtainen oma pääoma oli 2,97 (3,05) euroa. Sijoitetun pääoman tuotto ennen veroja oli 38,5 % (44,8 %) ja oman pääoman tuotto verojen jälkeen 32,1 % (33,5 %).

Tase ja rahoitusasema

Konsernin nettovelkaantumisaste oli -7,1 % (-20,0 %) ja omavaraisuusaste oli 60,2 % (76,2 %).

Konsernitaseen vieras pääoma 31.12.2008 oli 276,9 (134,5) miljoonaa euroa. Korollista velkaa oli vuoden lopussa 146,3 (4,0) miljoonaa euroa, josta pitkäaikaisia lainoja oli 109,1 miljoonaa euroa. Lainoja on otettu, jotta konsernin maksukyky voidaan varmistaa tilanteessa, jossa rahoituskriisin takia lyhytaikaisen vieraan pääoman saatavuutta on vaikea ennakoida. Vieraan pääoman kasvu heikensi omavaraisuusastetta. Lainat

kasvattivat konsernin vuoden lopun rahavaroja, jotka olivat 176,1 (90,4) miljoonaa euroa. Nämä taseen loppusummaa kasvattaneet erät olivat myös tärkein syy heikentyneeseen sijoitetun pääoman tuottoon.

Konsernin rahavarat on sijoitettu vakavaraisten pankkien ja yritysten lyhytaikaisiin korkosijoitusinstrumentteihin. Nettovelkaantumisaste on edelleen hyvällä tasolla, mutta heikkeni kuitenkin jonkin verran johtuen kasvaneesta käyttöpääomasta ja edellisiä vuosia suuremmista investoinneista.

Rahavirrat

Liiketoiminnan rahavirta oli 144,4 (154,7) miljoonaa euroa ja se heikkeni hieman edellisestä vuodesta. Liikevoitto laski vertailukaudesta ja sisälsi lisäksi hieman edellisvuotta vähemmän kuluja, joilla ei ollut kassavaikutusta. Käyttöpääomaan sitoutui 15,0 (14,7) miljoonaa euroa.

Investointien rahavirta oli -51,8 (-25,3) miljoonaa euroa. Vuoden 2008 investoinnit olivat selkeästi suuremmat kuin vuonna 2007, jolloin rahavirtaa paransivat myös kulunutta vuotta suuremmat tuotot käyttöomaisuuden myynneistä.

Rahoituksen rahavirta oli -4,8 (-148,5) miljoonaa euroa. Osingot olivat edellisen vuoden tasolla, mutta rahavirtaa paransi 141,1 miljoonan euron suuruinen lainamäärän kasvu. Maaliskuussa 2008 Orionin omien osakkeiden hankintaan käytettiin 4,8 miljoonaa euroa.

Investoinnit

Konsernin investoinnit olivat 56,8 (35,3) miljoonaa euroa. Kasvu aiheutui erityisesti 24,0 (7,6) miljoonan euron suuruisista aineettomien hyödykkeiden hankinnoista, joista merkittävimmät olivat Vantas® (histreliini), Kentera® (oksibutiini) ja Paccal® (paklitakseli, tuote oli ennen Paclical® Vet) -tuotteiden markkinointioikeuksien ostot, Precedex®-rauhoitteen (deksmedetomidini) uusien markkinointialueiden hankkiminen sekä Favora®-itsehoitosarjan tuoteoikeuksien hankinta.

Näkymät vuodelle 2009

Liikevaihto nousee hieman vuodesta 2008. Orionin oman myyntiverkoston kautta tapahtuva lääkemyynti kasvaa edelleen sekä Suomessa että muualla Euroopassa. Orionin Parkinson-lääkkeiden markkinamyynti kasvaa, mutta aiempaa hitaammin. Novartikselle toimitettavien Parkinson-lääkkeiden määrän ennakoidaan hieman kasvavan.

Markkinointipanostukset kasvavat maltillisesti ja niiden nousu johtuu erityisesti tuotelanseerauksista. Tutkimuskulut ovat edellisen vuoden tasolla. Sisäiset, kiinteät tutkimus- ja kehityskulut pienenevät uudelleenjärjestelyjen seurauksena, mutta käynnissä olevien ja käynnistyvien kliinisten tutkimusten vuoksi ulkoiset kustannukset kasvavat. Yhdysvalloissa meneillään olevat patenttioikeudenkäynnit jatkuvat ja niistä aiheutuvien kulujen arvioidaan olevan hieman suuremmat kuin vuonna 2008.

Liikevoiton arvioidaan kasvavan hieman vuodesta 2008. Talouskriisillä ei arvioida olevan olennaista vaikutusta tulokseen, mutta se lisää epävarmuutta kannattavuuden ennakkoinnissa.

Tutkimus- ja kehityskulut ovat noin 100 miljoonaa euroa.

Konsernin investoinnit ilman olennaisia yritys- tai tuotehankintoja ovat noin 45 miljoonaa euroa.

Näkymien perustelut

Suomessa huhtikuussa 2009 voimaan astuvan viitehintajärjestelmän ei oleteta vaikuttavan olennaisesti Orionin liiketoimintaan. Uusi järjestelmä lisää hintakilpailua tietyissä tuoteryhmissä, mutta toisaalta se avaa Orionille myös uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Muutoksen seurauksena yleisen markkinakasvun Suomessa odotetaan hidastuvan vuodesta 2008. Uusien tuotteiden lanseeraukset tukevat Orionin kasvua kotimaassa. Toisaalta kasvua hidastaa kova hintakilpailu, joka kohdistuu erityisesti Orionin kannalta tärkeisiin tuotteisiin eli vaihtokelpoisiin reseptilääkkeisiin.

Stalevo- ja Comtess/Comtan-Parkinson-lääkkeiden markkinamyynnin kasvu vuonna 2008 oli ennakoitusti hieman yli 10 %, mikä oli edellisiä vuosia hitaampaa. Kasvun odotetaan edelleen hieman hidastuvan vuoden 2009 aikana. Sekä Orionin oman myynnin että toimitusten markkinointipartneri Novartikselle ennakoitaan kehittyvän Parkinson-lääkkeiden kokonaismarkkinoiden mukaisesti. Tämänhetkisen tiedon perusteella Novartis ei jatka varastotasojensa pienentämistä vuonna 2009.

Koska uusien tuotteiden rekisteröinnit ja lanseeraukset ovat yli vuoden mittaisia projekteja, on niiden vaatimat resurssien lisäykset ja muut panostukset vuodelle 2009 suunniteltu pääsääntöisesti jo edellisenä vuonna.

Tutkimus- ja kehityskustannukset ovat varsin tarkasti ennakoitavissa. Ne syntyvät toisaalta yhtiön sisäisistä kiinteistä eristä kuten palkoista ja toimintainfrastruktuuriin ylläpidosta, ja toisaalta pitkäkestoisista kliinisistä potilaskokeista, jotka tehdään tyypillisesti useissa maissa sijaitsevilla klinikoilla. Keskeiset vuodelle 2009 suunnitellut kliiniset tutkimukset joko jatkuvat edellisestä vuodesta tai ne on jo hyvin pitkälle suunniteltu ja niiden kustannustaso on siten varsin hyvin ennakoitavissa.

Arviot Yhdysvalloissa aloitettujen patenttioikeudenkäyntien kustannuksista perustuvat laadittuihin aikatauluihin ja työmääräsuunnitelmiin. Oikeudenkäynnistä aiheutuvat kustannukset riippuvat monista tekijöistä, joita on vaikea tarkkaan arvioida.

Näkymien toteutumiseen liittyvät lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Yhtiön tiedossa ei ole yksittäisiä merkittäviä vuoden 2009 tulostuloksiin liittyviä riskitekijöitä.

Taluskriisin ei odoteta olennaisesti vaikuttavan lääke-markkinoiden kehitykseen lyhyellä aikajänteellä, mutta se lisää epävarmuutta ja näin vaikeuttaa ennakoimista. Esimerkiksi yksittäisten maiden ja asiakkaiden kohdalla maksuhäiriö- ja luottotappioriskit saattavat hieman kasvaa ja valuuttakurssien kehityksen ennakointi, erityisesti itäisen Euroopan maissa, on entistä haastavampaa.

Yksittäisten tuotteiden myynti ja toisaalta Orionin myynti yksittäisillä markkinoilla saattaa hieman vaihdella sen mukaan, missä määrin lääke-markkinoilla jatkuvasti viime vuosina kiristynyt hinta- ja muu kilpailu kohdistuu nimenomaan Orionin tuotteisiin. Toimitukset Novartikselle perustuvat yhdessä etukäteen sovittuihin aikatauluihin, jotka voivat kuitenkin muuttua esimerkiksi Novartiksen vuoden kuluessa tekemien varastotasojen muutoksia koskevien päätösten seurauksena. Aloitettujen oikeudenkäyntien ei oleteta vaikuttavan Comtan- tai Stalevo-lääkkeiden myyntiin Yhdysvalloissa vuonna 2009.

Valuuttakurssiriskistä suurin osa syntyy Yhdysvaltojen dollarin kurssikehityksestä. Tyypillisesti vain alle 15 % Orionin myynnistä tulee Pohjois-Amerikasta. Muiden tärkeimpien valuuttojen, kuten Iso-Britannian punnan ja Ruotsin kruunun osalta kokonaisvaikutusta pienentää se, että Orionilla on Iso-Britanniassa ja Ruotsissa oma organisaatio ja siten myynnin lisäksi myös kustannuksia näissä valuutoissa.

Tutkimusprojekteihin liittyy aina epävarmuustekijöitä, jotka saattavat joko kasvattaa tai laskea arvioitua kustannuksia. Projektit saattavat edetä oletettua hitaammin tai nopeammin tai ne saatetaan keskeyttää. Meneillä olevissa kliinisissä tutkimuksissa mahdollisesti tapahtuvat muutokset heijastuvat kuitenkin kustannuksiin suhteellisen hitaasti eikä niillä arvioida olevan olennaista vaikutusta kuluvan vuoden tulokseen. Uusien, käynnistymässä olevien tutkimusten aikataulut ja kustannukset ovat tutkimusprosessin luonteesta johtuen tiedossa jo etukäteen, eivätkä ne siten tyypillisesti aiheuta odottamattomia muutoksia ennakoituihin kulurakenteeseen.

Taloudelliset tavoitteet ja osingonjakopolitiikka

Koko Orion-konsernin kattavat taloudelliset tavoitteet säilyivät ennallaan:

- Lähivuosien liikevaihdon maltillista orgaanista kasvua nopeutetaan tuote-, tuoteportfolio- ja yritysostojen avulla.
- Liikevoittoa kasvatetaan.
- Omavaraisuusaste pidetään vähintään 50 %:n tasolla.

Orion ottaa osingonjaossaan huomioon yhtiön jakokelpoisten voittovarojen lisäksi taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen vaatimat keskipitkän ja pitkän aikavälin investointi- ja muut rahoitustarpeet.

Hallituksen esitys voitonjaosta, osinko 0,95 euroa osakkeelta

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 185 822 357,00 euroa, josta tilikauden voittoa on 143 522 078,18 euroa.

Hallitus ehdottaa, että emoyhtiön voitonjakokelpoisista varoista jaetaan osinkoa 0,95 euroa osaketta kohden. Osingonjaon täsmäytyspäivänä yhtiön hallussa oleville omille osakkeille ei makseta osinkoa. Voitonjakoehdotuksen tekemispäivänä osinkoon oikeuttavia osakkeita oli 140,9 miljoonaa kappaletta, joten osingon kokonaismäärä olisi yhteensä 133,9 miljoonaa euroa. Konsernin osingonjakosuhte tilikaudelta 2008 olisi 97,9 % (98,0 %). Osingon maksupäivä olisi 2.4.2009 ja osinkoon olisivat oikeutettuja osakkeenomistajat, jotka ovat merkittyinä yhtiön osakasluetteloon 26.3.2009.

Lisäksi hallitus ehdottaa, että lääketieteelliseen tutkimukseen ja muuhun yleishyödylliseen tarkoitukseen lahjoitetaan hallituksen erillisen päätöksen mukaisesti 140 000,00 euroa ja että voittovarojen tilille jätettäisiin 51 796 014,60 euroa.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Orion Oyj:llä oli 31.12.2008 yhteensä 141 257 828 osaketta ja yhtiön osakepääoma oli 92 238 541,46 euroa. A-osakkeita oli 51 440 668 kappaletta ja B-osakkeita 89 817 160 kappaletta. Vuoden 2008 lopussa B-osakkeista oli yhtiön hallussa yhteensä 324 836 kappaletta. A- ja B- osakkeiden yhteenlaskettu äänimäärä 31.12.2008 ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita oli 1 118 305 684 ääntä.

Sekä A- että B-osake antaa osakkeenomistajalle samat oikeudet yhtiön omaisuuteen ja osingonjakoon.

Yhtiöjärjestyksen nojalla osakkeenomistaja voi vaatia A-osakkeidensa muuntamista B-osakkeiksi. Vuoden 2008 aikana osakkeita muunnettiin yhteensä 1 118 020 kappaletta.

Orionin A- että B-osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsingissä suurten yhtiöiden ryhmässä, terveydenhuollon toimialaluokassa tunnuksilla ORNAV ja ORNBV. Kaupankäynti yhtiön molemmilla osakkeilla alkoi 3.7.2006 ja tietoja kaupankäynnistä yhtiön osakkeilla on saatavilla tästä päivämäärästä alkaen. Yhtiön osakkeiden markkina-arvo 31.12.2008 ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita oli 1 697,5 miljoonaa euroa.

Osakkeiden äänioikeudet

Jokainen A-osake oikeuttaa äänestämään yhtiökokouksessa kahdellakymmenellä (20) äänellä ja jokainen B-osake yhdellä (1) äänellä. Yhtiökokouksessa osakkeenomistaja ei kuitenkaan saa äänestää suuremmalla äänimäärällä kuin mitä 1/20 yhtiökokouksessa edustettujen eri osakelajeihin kuuluvien osakkeiden yhteenlaskettu äänimäärä on. Yhtiöllä itsellään ja Orionin Eläkesäätiöllä ei ole äänioikeutta Orion Oyj:n yhtiökokouksessa.

Hallituksen valtuutukset

Orion Oyj:n hallituksella on 25.3.2008 pidetyn yhtiökokouksen antama valtuutus hankkia ja luovuttaa yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Hallitus ei ollut vuoden 2008 loppuun mennessä käyttänyt tätä valtuutusta, joka on voimassa vuoden 2009 varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka.

Hallituksella ei ole valtuutusta korottaa osakepääomaa eikä laskea liikkeelle optio- tai vaihtovelkakirjalainaa tai optio-oikeuksia.

Maaliskuussa 2008 Orionin hallitus käytti 2.4.2007 pidetyn yhtiökokouksen antamaa valtuutusta yhteensä 350 000 B-osakkeen hankintaan. Osakkeet hankittiin NASDAQ OMX Helsingin julkisesta kaupankäynnistä 17.–20.3.2008.

Hallituksen päätöksen mukaisesti yhteensä 25 164 kappaletta yhtiön hallussa olevaa B-osaketta luovutettiin 20.3.2008 konsernin avainhenkilöiden osakekannustinjärjestelmään kuuluville ja konsernin palveluksessa oleville henkilöille osakepalkkioina vuodelta 2007. Luovutettujen osakkeiden osakekohtainen luovutushinta oli 14,09 euroa, joka oli B-osakkeen kaupankäyntimäärällä painotettu keskimääräinen kurssi 20.3.2008. Luovutettujen osakkeiden luovutushinta oli yhteensä 354 482,75 euroa.

Omistuspohja

Orionilla oli vuoden 2008 lopussa kaikkiaan 43 119 rekisteröityä osakkeenomistajaa, joista yksityishenkilöitä oli 94,1 %. Heidän omistuksessaan oli koko osakekannasta 48,3 % ja kaikista äänistä 59,2 %. Hallintarekisteröityjä osakkeita oli 34,7 miljoonaa kappaletta. Niiden osuus kokonaisosakemäärästä oli 24,5 % ja 6,1 % yhteenlasketuista äänistä.

Orionin hallussa oli vuoden 2008 lopussa 324 836 kappaletta yhtiön omia B-osakkeita. Niiden osuus yhtiön koko osakekannasta on 0,2 % ja yhteenlasketusta äänimäärästä 0,03 %.

Orionin tietoon ei tullut tilikauden aikana uusia tahoja, joiden omistus yhtiön osakepääomasta tai sen äänimäärästä ylittää arvopaperimarkkinalain mukaisen liputuskyynnyksen.

Henkilöstö

Orion-konsernin keskimääräinen henkilömäärä vuoden 2008 aikana oli 3 270 (3 160). Vuoden 2008 lopussa konsernin palveluksessa oli yhteensä 3 309 (3 176) henkilöä, joista Suomessa työskenteli 2 729 (2 678) henkilöä ja Suomen ulkopuolella 580 (498) henkilöä. Henkilöstömäärän kasvu Suomen ulkopuolisissa yksiköissä johtui suurelta osin Itä-Euroopan myyntiorganisaation vahvistamisesta.

Tilikauden palkat ja muut henkilöstökulut olivat yhteensä 170,9 (156,3) miljoonaa euroa. Vuoden 2008 luku sisältää 3,9 miljoonan euron suuruisen varauksen irtisanomiskuluista.

Orionissa marraskuussa käynnistyneet, erityisesti lääketutkimuksen ja -kehityksen toimintamallin ja -rakenteen muutokseen painottuneet yhteistoimintaneuvottelut saatiin päätökseen tammikuun 2009 alussa. Neuvottelujen perusteella päätettiin vähentää yhtiön palveluksesta Suomessa yhteensä noin 205 henkilöä, joista irtisanomisen kautta noin 175 ja eläke- ja muin järjestelyin noin 30 henkilöä. Henkilöstömäärä vähenee irtisanomisen kautta Espoossa noin 105 henkilöllä, Turussa noin 55 henkilöllä ja Kuopiossa noin 15 henkilöllä. Vähennykset tapahtuvat pääosin vuoden 2009 alkupuoliskolla.

Tämän lisäksi vuoden 2008 lopussa Saksan myyntiorganisaatiosta vähennettiin 25 henkilöä markkinarakenteiden merkittävien muutosten vuoksi.

Oikeudenkäynnit ja vahingonkorvausvaatimukset

Oikeudenkäynnit Wockhardt-yhtiötä vastaan

Orion Oyj on aloittanut 13.9.2007, 8.12.2008 ja 15.1.2009 patenttiloukkusoikeudenkäynnit Yhdysvalloissa geneeristen lääkkeiden liiketoimintaa harjoittavia Wockhardt-konserniin kuuluvia yhtiötä vastaan puolustaakseen Yhdysvalloissa voimassa olevia patentejaan nro 5,446,194; 5,135,950 ja 6,500,867.

Wockhardt-yhtiöt pyrkivät tuomaan Yhdysvaltojen markkinoille entakaponia sisältävän geneerisen tablettivalmisteen, jonka annosvahvuus on 200 mg kuten Orionin Comtan®-nimisessä alkuperälääkkeessä. Lisäksi kyseiset yhtiöt pyrkivät tuomaan Yhdysvaltojen markkinoille geneeriset, annosvahvuuksiltaan 12,5/200/50; 25/200/100; 37,5/200/150 ja 50/200/200 mg:n tablettivalmisteet, joissa vaikuttavina aineina ovat karbidopa, entakaponi ja levodopa samassa suhteessa kuin Orionin Stalevo®-nimisessä lääkkeessä. Oikeudenkäyntien ensimmäisten istuntopäivien on määrätty alkavan 16.11.2009.

Oikeudenkäynnit Sun-yhtiötä vastaan

Orion Oyj on aloittanut 13.11.2007, 7.2.2008 ja 12.11.2008 patenttiloukkusoikeudenkäynnit Yhdysvalloissa Sun-konserniin kuuluvia yhtiötä vastaan puolustaakseen Yhdysvalloissa voimassa olevia patentejaan nro 6,500,867 ja 5,446,194.

Sun Pharmaceutical Industries Limited pyrkii tuomaan Yhdysvaltojen markkinoille Stalevo®-lääkkeen geneeriset versiot (annosvahvuudet 25/100/200 ja 37,5/150/200 mg, vaikuttavat aineet karbidopa, levodopa ja entakaponi). Sun Pharma Global, Inc. pyrkii tuomaan Yhdysvaltojen markkinoille geneerisen version Orionin Comtan®-nimisestä alkuperälääkkeestä.

Orionin lisenssikumppani Novartis markkinoi edellä käsiteltyjä Parkinsonin taudin hoitoon käytettyjä valmisteita yksinoikeudella Yhdysvalloissa. Orion ja Novartis tulevat puolustamaan voimakkaasti Stalevo- ja Comtan-lääkkeitä suojaavia immateriaalioikeuksia. Oikeudenkäyntien johdosta mainittuja lääkkeitä koskevan geneerisen kilpailun toteutuminen ei ole varmaa eikä siitä ole välitöntä uhkaa.

Liiketoimintakatsaukset tilikaudelta 2008

Lääkeliiketoiminta

Katsaus ihmislääkemarkkinoihin

Orionille tärkein yksittäinen markkina-alue on Suomi. Suomen Lääkedatan tilastoinnin mukaan ihmislääkkeiden tukkumyynti Suomessa vuonna 2008 oli yhteensä 1 945,2 miljoonaa euroa ja se kasvoi 6,5 % edellisestä vuodesta. Apteekkien lääkeostot kasvoivat 6,9 % ja sairaaloiden lääkeostot 5,5 % edellisestä vuodesta. Reseptilääkkeiden tukkumyynti koko markkinalla kasvoi 6,8 %, samalla kun itsehoitotuotteiden tukkumyynti kasvoi 4,2 %.

Orionin asema Suomen johtavana lääkemarkkinoijana jatkui vahvana vuonna 2008. Suomen Lääkedatan tilastoinnin mukaan Orionin ihmislääkkeiden tukkumyynti Suomessa oli yhteensä 179,6 miljoonaa euroa ja se kasvoi 10,4 % edellisestä vuodesta. Orionin myynnin kehitys oli selvästi markkinoiden kasvua nopeampaa itsehoitotuotteiden ja reseptilääkkeiden osalta. Kehityksen taustalla on Orionin nopeasti uudistuva tuoteisto. Orionin markkinaosuus oli 9,2 % (9,0 %), joka oli 1,5 prosenttiyksikköä korkeampi kuin toiseksi suurimmalla yhtiöllä.

Orionille keskeisten Parkinsonin taudin lääkkeiden kokonaismyynti syyskuuhun 2008 päättyneen 12 kk:n jakson aikana oli IMS Healthin lääkemyyntitilastojen mukaan Yhdysvalloissa 1 286 (1 190) miljoonaa Yhdysvaltojen dollaria ja se kasvoi 8,1 % edelliseen 12 kk:n jaksoon verrattuna. Vuotta aikaisemmin vastaava kasvu oli vielä noin 25 %. Markkinakasvun merkittävä hidastuminen johtui suurimman tuotteen, erään dopamiiniagonistin patenttisuojan päättymisestä ja siitä seuranneesta geneerisestä kilpailusta. Euroopan viisi suurinta Parkinsonin taudin lääkemarkkinaa olivat Saksa, Iso-Britannia, Ranska, Espanja ja Italia, joiden yhteenlaskettu Parkinson-lääkkeiden kokonaismyynti samalta rullaavalta 12 kk:lta oli 894 (820) miljoonaa euroa, ja näiden keskimääräinen markkinakasvu oli noin 9,0 % edellisen vuoden vertailujaksosta.

Lääkeliiketoiminnan liikevaihto ja tulos

Lääkeliiketoiminnan liikevaihto vuonna 2008 oli 667,6 (639,7) miljoonaa euroa ja se kasvoi edellisestä vuodesta 4,4 %. Liikevoitto oli 188,5 (197,1) miljoonaa euroa ja se laski 4,4 % edellisestä vuodesta. Lääkeliiketoiminnan liikevoitto oli 28,2 % (30,8 %) segmentin liikevaihdosta.

Alkuperälääkkeet

Alkuperälääkkeet-tulosyksikön liikevaihto vuonna 2008 oli 284,7 (270,8) miljoonaa euroa ja se kasvoi 5,1 % edellisestä vuodesta.

Orionin Stalevo- ja Comtess/Comtan-Parkinson-lääkkeiden, liikevaihto vuodelta 2008 oli 208,5 (200,1) miljoonaa euroa. Se kasvoi 4,2 % edellisestä vuodesta ja muodosti lääkeliiketoiminnan liikevaihdosta 31 % (31 %). Stalevo- ja Comtan-toimituksista Novartikselle muodostunut liikevaihto oli yhteensä 118,1 (116,2) miljoonaa euroa, mikä oli 1,6 % enemmän kuin edellisenä vuotena. Orionin oman myyntiorganisaation liikevaihto Stalevo- ja Comtess-lääkkeistä oli yhteensä 90,4 (83,9) miljoonaa euroa ja se kasvoi 7,7 % edellisestä vuodesta. Stalevo-valmisteen myynti oman myyntiverkoston kautta kasvoi 22,2 %.

Orionin ja Novartiksen yhteenlaskettu euromääräinen Stalevo- ja Comtess/Comtan-Parkinson-lääkkeiden markkinamyynti kasvoi edelleen yli 10 %, huolimatta Yhdysvaltojen dollarin, Iso-Britannian punnan ja Ruotsin kruunun kurssien heikkenemisestä. Kasvua tuki mm. Comtan-lääkkeen hyvin kehittynyt myynti Japanissa. Novartiksen ostot Orionilta säilyivät vuoden 2008 aikana edellisen vuoden tasolla, vaikka yhtiön markkinamyynti kasvoi 15 % vuodesta 2007 paikallisissa valuutoissa laskettuna.

Orionilla on meneillään patenttiloukkaus oikeudenkäyntejä Yhdysvalloissa sekä Wockhardt-yhtiöitä että Sun-yhtiöitä vastaan. Yhtiöt pyrkivät tuomaan Yhdysvaltojen markkinoille geneeriset versiot Orionin Comtan ja Stalevo-lääkkeistä.

Stalevo-valmisteen uudet annosvahvuudet toivat lisää joustavuutta Stalevo-hoitoa saavien Parkinson-potilaiden lääkitykseen vuoden 2008 aikana. Huhtikuussa Stalevo-lääkkeen 200 mg:n annosvahvuus sai myyntiluvan EU:ssa ja se lanseerattiin kesäkuussa. Yhdysvalloissa Stalevo-lääkkeen 200 mg:n tabletti

lanseerattiin jo syksyllä 2007. Lisäksi tuotteen 75 ja 125 mg:n tablettivahvuudet saivat elokuussa myyntiluvat Yhdysvalloissa, ja näiden lanseeraus tapahtui lokakuun aikana.

Orion hankki Euroopan laajuiset markkinointioikeudet pitkälle edenneen eturauhassyövän hoitoon käytettyyn Vantas®-lääkkeeseen (histreliini) huhtikuussa. Vantas on implantti, josta vapautuu vaikuttavaa ainetta, histreliiniä, vuoden ajan (12 kk), jonka ansiosta potilaan ei tarvitse ottaa edellyttämiä injektioita useita kertoja vuodessa. Tuote on jo markkinoilla mm. Yhdysvalloissa. Vantas on lisäksi saanut myyntiluvat Tanskassa, Saksassa, Irlannissa, Englannissa ja Espanjassa ja tuotteen lanseeraus aloitetaan vuoden 2009 aikana.

Toukokuussa Orion hankki Pohjoismaat ja Sveitsin kattavat markkinointioikeudet Kentera®-lääkkeeseen (oksibutyiniini), jota käytetään virtsankarkailun ja yliaktiivisen rakon hoitoon. Kentera-valmisteessa oksibutyiniini on laastarissa, josta lääke vapautuu verenkiertoon. Lääke sai myyntiluvan Yhdysvalloissa 2003 ja Euroopassa 2004. Orion lanseerasi lääkkeen kaikissa Pohjoismaissa jo kesäkuun aikana ja Sveitsissä lääke tuli markkinoille lokakuussa 2008.

Molemmat uudet lääkkeet, Vantas ja Kentera, ovat tärkeitä uusia tuotteita Orionin urologian ja onkologian tuoteportfoliossa.

GTx jätti joulukuussa myyntilupahakemuksen Yhdysvalloissa 80 mg:n toremifeenille. Lääke on tarkoitettu pitkälle edenneen eturauhassyövän hoidosta johtuvien haittavaikutusten kuten osteoporoosin hoitoon. Vaikuttava aine, toremifeeni on Orionin alkuperälääke.

Hospiran markkinoima rauhoite Precedex® (deksmedetomidiini) menestyi hyvin erityisesti Yhdysvaltojen ja Japanin markkinoilla. Lisäksi Yhdysvaltojen lääkeviranomaisen hyväksyi Precedex-rauhoitteen käyttöaiheen laajentumisen lokakuussa kattamaan myös potilaat, joiden hengitystä avustetaan muuten kuin invasiivisesti leikkauksen tai muiden toimenpiteiden yhteydessä.

Syyskuussa Orion lisensioi yhdysvaltalaiselle Récro Pharma -yhtiölle oikeudet kehittää ja kaupallistaa muita kuin suonensisäisesti annosteltavia deksmedetomidiinin valmistemuotoja mm. Yhdysvaltojen markkinoille. Euroopassa oikeudet deksmedetomidiinin kaikkiin valmistemuotoihin ja käyttöaiheisiin ovat Orionin. Hospiralla on oikeudet suonensisäisesti annosteltavaan deksmedetomidiiniin mm. Yhdysvalloissa.

Erityistuotteet

Geneerisistä eli patenttisuojoittomista reseptilääkkeistä ja itsehoitotuotteista muodostuvan Erityistuotteet-tulosyksikön liikevaihto vuonna 2008 oli 254,0 (241,5) miljoonaa euroa ja se kasvoi 5,2 % edellisestä vuodesta. Kokonaismyynnin kasvua vaimensi vuoden 2007 lopulla päättynyt Calcimagon-osteoporoosivalmisteen lisenssisopimus, jonka seurauksena Saksan myyntiorganisaation liikevaihdosta väheni vuositasolla 12 miljoonaa euroa.

Suomessa Orionin itsehoitotuotteiden ja geneeristen valmisteiden myynti on kasvanut selvästi koko markkinaa nopeammin. Positiivista kehitystä on edesauttanut nopeasti uudistuva tuotteisto reseptilääkkeiden ja käsikauppavalmisteiden osalta. Orionin reseptilääkkeistä Suomen markkinalla nopeimmin kasvoi psyykenlääke Ketipinor® (ketiapiini), joka lanseerattiin vuoden 2007 lopussa. Keväällä lanseeratut Burana® -tulehduskipulääkkeen (ibuprofeeni) aiempaa suuremmat itsehoitoon tarkoitetut pakkaukset ovat osaltaan tukeneet tuotteen kasvua. Toukokuussa Orion hankki mm. Favored-itsehoitotuotesarjan tuoteoikeudet.

Orionin ihmislääkkeiden liikevaihto vuonna 2008 itäisen Euroopan alueella oli 38,0 (28,9) miljoonaa euroa ja se kasvoi 32 % edellisestä vuodesta. Erityistuotteet-tulosyksikkö muodosti valtaosan alueen myynnistä. Nopeimmin alueen markkinoista kasvoivat Venäjä, Ukraina ja Puola. Kasvu on perustunut lukuisiin tuotelanseerauksiin, joita vuoden 2008 aikana oli yli kaksinkertainen määrä edelliseen vuoteen verrattuna. Uusista tuotteista etenkin psyykenlääke Ketipinor ja koko psykiatrisen tuotteisto ovat menestyneet hyvin ja myös Orionin vanha tuotteisto on vahvassa kasvussa itäisen Euroopan markkinoilla.

Astman ja keuhkohtaumataudin hoitoon käytettyjen Easyhaler®-lääkkeiden liikevaihto tarkastelukaudella oli 22,2 (17,3) miljoonaa euroa ja se kasvoi 28,3 % edelliseen vuoteen verrattuna. Alkuvuonna saadut korvattavuuspäätökset sekä Budesonide Easyhaler että Formoterol Easyhaler -valmisteille mahdollistivat täysipainoisen lanseerauksen Turkissa. Tämän lisäksi myynti kehittyi hyvin myös Puolassa.

Orion on keskeyttänyt toimet Salbutamol Easyhaler® -lääkkeen (salbutamol-inhalaatiojauhe 100 ja 200 µg/annos) myyntialueen laajentamiseksi Euroopassa. Salbutamol Easyhaler -lääkkeen myynti jatkuu useassa Euroopan maassa voimassa olevilla kansallisilla myyntiluvilla.

Eläinlääkkeet

Eläinlääkkeet-tulosyksikön liikevaihto vuodelta 2008 oli 67,2 (66,8) miljoonaa euroa. Useiden lääkkeiden ja hoitovalmisteiden lanseerausten sekä Pfizerilta siirtyneen tuotteiston ansiosta tulosyksikön myynti säilyi edellisen vuoden tasolla kasvaneesta geneerisestä kilpailusta huolimatta. Yksikön panostukset tutkimukseen ja kehitykseen olivat myös aiempia vuosia suuremmat.

Tulosyksikön liikevaihdosta 24,6 (27,5) miljoonaa euroa eli noin 37 % (41 %) muodostui eläinrauhotteperheen tuotteista: Dexdomitor® (deksmedetomidini), Domitor® (medetomidini), Domosedan® (detomidini) ja Antisedan® (atipametsoli), joiden liikevaihto laski 10,5 % edellisestä vuodesta. Eläinrauhotteiden myyntiä on hidastanut erityisesti patenttien päättymisestä johtuva geneerinen kilpailu Euroopassa ja Yhdysvaltojen dollarin kurssin heikentyminen. Tuotteen uusimman valmisteen, Dexdomitorin myynti on kehittynyt hyvin.

Suomen eläinlääkemarkkina kasvoi vajaat 8 % vuoden 2008 aikana. Orionin liikevaihto kasvoi markkinan kokonaiskasvua hiukan nopeammin.

Orionin oikeudet Paccal®-lääkkeeseen (paklitakseli, tuote oli ennen Paclical® Vet) laajenivat Euroopan laajuisiksi, kun yhtiö solmi keväällä uuden lisenssisopimuksen entistä laajemmilla markkinointioikeuksilla ruotsalaisen Oasmia Pharmaceutical AB:n kanssa. Paccal® on koirille kehitteillä oleva ihosyöpälääke mastosytooman hoitoon.

Orion ja Pfizer allekirjoittivat syyskuussa sopimuksen, jolla Orion sai yksinoikeuden laajan eläinlääkkeiden tuotteiston markkinointiin Skandinaviassa.

Fermion

Lääkkeiden vaikuttavia aineita tuottavan Fermion-tulosyksikön liikevaihto vuodelta 2008 oli 36,1 (38,1) miljoonaa euroa ja se laski 5,2 % edellisestä vuodesta. Yksikön liikevaihtoon on vaikuttanut muita konsernin toimintoja voimakkaammin Yhdysvaltojen dollarin heikko kurssi. Geneeristen aktiivaineiden hintakilpailu on myös osaltaan heikentänyt yksikön myynnin kehitystä. Fermionin liikevaihdosta on eliminoitu konsernin sisäisen liiketoiminnan vaikutus eli Fermionin lääkeainetoimitukset Orionin omaan käyttöön, jotka säilyivät vuoden 2008 aikana edelleen vahvalla tasolla.

Kymmenen suurinta lääkevalmistetta

Orionin kymmenen myynniltään suurimman lääkevalmisteen liikevaihto vuodelta 2008 oli 340,1 (320,9) miljoonaa euroa ja se kasvoi 6,0 % edellisestä vuodesta. Niiden osuus lääkeliiketoiminnan kokonaisliikevaihdosta oli noin 51 % (50 %). Stalevo-lääkkeen liikevaihto kasvoi vertailukaudesta 11,2 % ja sen osuus koko lääkeliiketoiminnan liikevaihdosta oli 21 % (20 %). Stalevo-toimitukset Novartikselle kasvoivat 3,0 % samalla kun Comtan-toimitukset vähenivät vajaat prosentit. Nopeimmin kasvoivat Easyhaler-tuotepöytä, rintasyöpälääke Fareston® (toremifeeni), Burana, verenohennuslääke Marevan® (varfariini) ja sydämen vajaatoimintaan tarkoitettu Simdax® (levosimendaani).

Omaan tutkimukseen perustuvat tuotteet

Omaan tutkimukseen perustuvien tuotteiden liikevaihto vuodelta 2008 oli 307,5 (292,3) miljoonaa euroa ja se kasvoi 5,2 % edellisestä vuodesta. Näiden tuotteiden osuus lääkeliiketoiminnan liikevaihdosta oli noin 46 % (46 %).

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Konsernin tutkimus- ja kehitysmenot olivat 103,4 (98,5) miljoonaa euroa, josta lääkeliketoiminnan osuus oli 98,8 (94,2) miljoonaa euroa. Konsernin tutkimus- ja kehitysmenojen osuus konsernin liikevaihdosta oli 14,5 % (14,5 %).

Konsernin tuotekehityksen painopiste on varhaisen vaiheen tutkimuksessa ja kumppanuuksia haetaan pääsääntöisesti viimeistään kliinisen tutkimuksen kolmannessa vaiheessa, erityisesti Euroopan ulkopuolisissa myyntilupahankkeissa. Orionin lääketutkimuksen ydinterapia-alueita ovat keskushermostosairaudet, tehohoito ja onkologiset hoidot. Oman tutkimustoiminnan lisäksi Orionilla on useita tutkimusyhteistyökumppanuuksia muiden lääkeyhtiöiden ja lukuisten akateemisten yhteisöjen kanssa. Näitä koskevat lisenssisopimukset antavat Orionille jatkokehitys- ja markkinointioikeuksia työn tuloksena mahdollisesti syntyviin lääkeaihiin.

Lääketutkimuksen ja -kehityksen uudistettu toimintamalli mahdollistaa aikaisempaa joustavamman toimintatavan ja kustannusrakenteen, jolla Orion varautuu varmistamaan toimintaedellytyksensä ja kilpailukykyä myös jatkossa. Yhtiö suuntaa lisää panostusta sekä yliopistojen että muiden lääkeyhtiöiden kanssa tehtävään aikaisen vaiheen tutkimus- ja kehitysyhteistyöhön ja toisaalta jakaa kustannuksia kliinisissä vaiheissa muiden toimijoiden kanssa. Näin Orion mahdollistaa uusien tutkimusprojektien määrän kasvun ja vahvistaa strategista kyvykkyyttään toimia jatkossakin uusia lääkkeitä tarjoavana, lääketutkimusta ja -kehitystä tekevänä yrityksenä.

Orionilla on vireillä hakuprosessit Yhdysvalloissa ja Euroopassa Stalevo-lääkkeen käyttöaiheen laajentamiseksi varhaisen vaiheen Parkinsonin taudin hoitoon. Hakuprosessi perustuu Orionin markkinointipartneri Novartiksen **FIRST-STEP -tutkimukseen**, joka tehtiin kahdeksassa maassa Pohjois-Amerikassa ja Euroopassa.

Orionin yhteistyössä Novartiksen kanssa tekemä **STRIDE-PD -tutkimus** täydentää FIRST-STEP -tutkimusta. STRIDE-PD -tutkimuksessa selvitetään, voidaanko Stalevo-hoidolla viivästyttää Parkinson-potilaiden tahattomien liikkeiden eli dyskinesioiden ilmenemistä. Tutkimusta on tehty 14 maassa 747:llä Parkinsonin tautia sairastavalla potilaalla. Tuloksia odotetaan vuoden 2009 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana.

Orion kehittää yhteistyössä Novartiksen kanssa **Stalevo-lääkettä Japanin markkinoille**.

Tehohoitonauhoite **deksmedetomidinilla** ovat meneillään kolmannen kliinisen vaiheen potilastutkimukset pitkäaikaisena, yli 24 tunnin infusiona. Tarkoituksena on saada lääke rekisteröidyksi EU:ssa. Deksmetomidiniin tehoa ja turvallisuutta verrataan MIDEX-tutkimuksessa midatsolaamiin ja PRODEX-tutkimuksessa propofoliin. Molempiin tutkimuksiin on suunniteltu rekrytoitavan 500 potilasta. Alustavia tuloksia kesällä 2007 alkaneesta ohjelmasta odotetaan saatavan kesällä 2010. Lääke on jo markkinoilla mm. USA:ssa ja Japanissa tehohoitopotilaiden rauhoitteena, jota voidaan käyttää korkeintaan 24 tunnin pituisena infusiona.

LEVET-ohjelmassa tutkitaan suun kautta annosteltavan levosimendaanin tehoa koirien sydänsairauksien hoidossa tavoitteena myyntiluvat sekä Yhdysvalloissa että Euroopassa.

Easyhaler -tuoteperheeseen on kehitteillä uusi budesonidi-formoteroli -**yhdistelmävalmiste**, jossa budesonidi hoitaa limakalvotulehdusta ja formoteroli toimii puolestaan pitkävaikutteisena, keuhkoputkia avaavana lääkeaineena.

Alfa_{2c} -reseptorin antagonistin tutkimukset ovat ensimmäisessä kliinisessä vaiheessa. Tämän lääkeaiheen prekliininen profiili sopii esimerkiksi skitsofrenian oireiden hoitoon. Muita mahdollisia indikaatioita ovat mm. Alzheimerin tauti.

Orion selvittää alustavissa ensimmäisen kliinisen vaiheen tutkimuksissa suun kautta annosteltavan **levosimendaanin** käyttömahdollisuuksia aivohalvauksen hoidossa ihmisillä.

Varhaisen vaiheen tutkimuksessa on meneillään useita projekteja, joissa tutkimuskohteina ovat muun muassa selektiiviset androgeenireseptorin modulaattorit (SARM), eturauhassyöpä, neuropaattinen kipu, Parkinsonin tauti ja tehohoidon eri käyttöalueet.

Diagnostiikkaliiketoiminta

Diagnostiikkaliiketoiminnan liikevaihto vuodelta 2008 oli 45,0 (42,0) miljoonaa euroa ja se kasvoi 7,1 % edellisestä vuodesta. Oman, Pohjoismaat kattavan myyntiverkoston myynti kasvoi hyvin, samoin kuin vientimyynti Tsekiin ja Kiinaan.

Liikevoitto oli 6,1 (6,3) miljoonaa euroa ja se laski 2,8 % edellisestä vuodesta. Hyvästä myynnin kehityksestä huolimatta tulos heikkeni, koska tulosityksikön panostuksia myyntiin ja tuotekehitykseen lisättiin.

Päätuotteina jatkoivat QuikRead®-testit, joiden sekä reagenssi- että laitemyynti kehittyivät edelleen vahvasti. Testejä käytetään mm. tulehduksen osoittamiseen verinäytteen CRP-arvon perusteella. Keväällä aloitettiin tuoteperheen uusimman tulokkaan, QuikRead® Strep A -testin lanseeraus myös Pohjoismaissa. Uudella testillä määritetään nielunäytteestä tulehdusta aiheuttavaa streptokokki A -bakteeria. Kasvava QuikRead-laitekanta lääkäreiden vastaanotoilla ja kliinisissä laboratorioissa luo vakaata kasvupohjaa reagenssien kysynnälle jatkossa.

Kastolevytestien myynti säilyi vuoden 2007 tasolla. Hygienia tuotteistoon vuoden 2007 lopulla uutena tuotteena sisällytetyn Hygicult® On -testin lanseeraus jatkui vuonna 2008. Testi on kehitetty mikrobimäärityksiin ja puhdistustoimenpiteiden seurantaan erityisesti suurkeittiöissä sekä elintarvike- ja kosmetiikkateollisuudessa.

Espoossa 6.2.2009

Orion Oyj:n hallitus

Orion Oyj

Timo Lappalainen
Toimitusjohtaja

Jari Karlson
Talousjohtaja

Taulukko-osa

KONSERNIN TULOSLASKELMA

milj. €	10–12/08	10–12/07	Muutos %	2008	2007	Muutos %
Liikevaihto	179,9	172,8	+4,1 %	710,7	680,0	+4,5 %
Myytujen tuotteiden kulut	-61,7	-58,9	+4,7 %	-230,0	-219,3	+4,9 %
Bruttokate	118,2	113,9	+3,8 %	480,8	460,7	+4,4 %
Liiketoiminnan muut tuotot	5,8	8,8	-33,9 %	12,1	15,5	-21,6 %
Myynnin ja markkinoinnin kulut	-39,2	-41,9	-6,4 %	-143,9	-143,4	+0,3 %
T&K-kulut	-29,4	-28,7	+2,5 %	-103,4	-98,5	+5,0 %
Hallinnon kulut	-18,9	-12,1	+55,9 %	-51,5	-38,8	+32,9 %
Liiketoiminnan muut kulut	-3,7	-1,3	+172,9 %	-9,1	-3,5	+160,5 %
Liikevoitto	32,8	38,6	-14,9 %	185,0	192,0	-3,6 %
Rahoitustuotot	3,7	1,4	+168,1 %	7,6	3,9	+94,0 %
Rahoituskulut	-4,4	-0,8	+436,1 %	-8,5	-2,5	+242,7 %
Voitto ennen veroja	32,1	39,2	-17,9 %	184,2	193,4	-4,8 %
Tuloverot	-7,5	-8,4	-11,3 %	-47,8	-49,5	-3,4 %
Tilikauden voitto	24,7	30,7	-19,7 %	136,3	143,9	-5,3 %
Tilikauden voiton jakautuminen						
Emoyhtiön omistajille	24,7	30,8	-19,7 %	136,3	143,9	-5,3 %
Vähemmistölle	0,0	0,0	-48,9 %	0,0	0,0	
Osakekohtainen tulos, €¹⁾	0,18	0,22	-19,5 %	0,97	1,02	-5,1 %
Poistot yhteensä	8,4	7,8	+7,3 %	31,6	31,6	
Palkat ja muut henkilöstökulut	50,8	45,5	+11,8 %	170,9	156,3	+9,4 %

¹⁾ Osakekohtainen tulos on laskettu emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta. Yhtiöllä ei ole eriä, jotka voisivat laimentaa osakekohtaista tulosta.

KONSERNITASE

Varat

milj. €	12/08	12/07	Muutos %
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	192,4	186,6	+3,1 %
Liikearvo	13,5	13,5	
Aineettomat oikeudet	37,5	21,1	+78,0 %
Muut aineettomat hyödykkeet	2,9	1,9	+51,8 %
Osuudet osakkuusyrityksissä	0,1	0,1	-18,6 %
Myytavissä olevat sijoitukset	0,9	0,9	
Eläkesaaminen	29,3	26,8	+9,3 %
Laskennalliset verosaamiset	4,2	3,9	+10,1 %
Muut pitkäaikaiset saamiset	1,5	2,1	-28,0 %
Pitkäaikaiset varat yhteensä	282,3	256,8	+9,9 %
Vaihto-omaisuus	131,7	121,1	+8,7 %
Myyntisaamiset	83,1	82,9	+0,3 %
Muut saamiset	22,3	14,4	+54,7 %
Rahavarat	176,1	90,4	+94,7 %
Lyhytaikaiset varat yhteensä	413,1	308,9	+33,8 %
Varat yhteensä	695,5	565,7	+22,9 %

Oma pääoma ja velat

milj. €	12/08	12/07	Muutos %
Osakepääoma	92,2	92,2	
Ylikurssirahasto	17,8	17,8	
Käyttörahassto	23,0	23,0	
Muut rahastot	-0,9	0,5	-284,0 %
Kertyneet voittovarot	286,3	297,6	-3,8 %
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	418,5	431,1	-2,9 %
Vähemmistöosuus	0,0	0,0	+2,1 %
Oma pääoma yhteensä	418,6	431,2	-2,9 %
Laskennalliset verovelat	42,0	41,9	+0,3 %
Eläkevelvoitteet	0,8	1,0	-22,8 %
Varaukset	0,4	0,2	+86,5 %
Pitkäaikaiset korolliset velat	109,9	1,2	
Muut pitkäaikaiset velat	0,9	0,2	+375,1 %
Pitkäaikaiset velat yhteensä	153,9	44,4	+246,4 %
Ostovelat	30,2	34,3	-12,1 %
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	2,4	3,4	-29,0 %
Muut lyhytaikaiset velat	54,0	49,5	+9,1 %
Varaukset	0,0	0,0	-100,0 %
Lyhytaikaiset korolliset velat	36,4	2,9	
Lyhytaikaiset velat yhteensä	123,0	90,1	+36,5 %
Velat yhteensä	276,9	134,5	+105,8 %
Oma pääoma ja velat yhteensä	695,5	565,7	+22,9 %

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

- a. Osakepääoma
- b. Ylikurssirahasto
- c. Käyttörahassto
- d. Muut rahastot
- e. Muunto erot
- f. Kertyneet voitovarot
- g. Yhteensä**
- h. Vähemmistöosuus
- i. Oma pääoma yhteensä**

milj. €	a.	b.	c.	d.	e.	f.	g.	h.	i.
Oma pääoma 31.12.2006	92,2	17,8	23,0	0,5	-3,4	313,3	443,5	0,0	443,5
Laatimisperiaatteen muutos						-14,6	-14,6		-14,6
Oma pääoma 31.12.2006	92,2	17,8	23,0	0,5	-3,4	298,7	428,8	0,0	428,8
Myytavissä olevat rahoitusvarat ja rahavirran suojaukset				0,0			0,0		0,0
Muuntoerot					-0,7		-0,7		-0,7
Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotuotot				0,0	-0,7		-0,7		-0,7
Laatimisperiaatteen muutos						-1,5	-1,5		-1,5
Tilikauden voitto						145,4	145,4		145,4
Tuotot ja kulut raportointikaudella yhteensä				0,0	-0,7	143,9	143,2		143,2
Osingonjako						-141,3	-141,3		-141,3
Osakekannustinjärjestelmä						0,4	0,4		0,4
Muut muutokset				-0,0		-0,1	-0,1	0,0	-0,1
Oma pääoma 31.12.2007 ennen laatimisperiaatteen muutosta	92,2	17,8	23,0	0,5	-4,1	317,9	447,3	0,0	447,3
Laatimisperiaatteen muutos						-16,2	-16,2		-16,2
Oma pääoma 31.12.2007	92,2	17,8	23,0	0,5	-4,1	301,7	431,1	0,0	431,2
Rahavirran suojaukset omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot				-1,4			-1,4		-1,4
Muuntoerot					-2,8		-2,8		-2,8
Omaan pääomaan kirjattuihin eriin liittyvät verot				0,4			0,4		0,4
Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotuotot				-1,0	-2,8		-3,9		-3,9
Tilikauden voitto						136,3	136,3		136,3
Tuotot ja kulut raportointikaudella yhteensä				-1,0	-2,8	136,3	132,5		132,5
Osingonjako						-140,9	-140,9		-140,9
Omien osakkeiden hankinta						-4,8	-4,8		-4,8
Osakekannustinjärjestelmä						0,6	0,6		0,6
Muut muutokset				-0,3		0,4	0,1	0,0	0,1
Oma pääoma 31.12.2008	92,2	17,8	23,0	-0,9	-6,9	293,3	418,5	0,0	418,6

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

milj. €	2008	2007
Liikevoitto	185,0	192,0
Oikaisut	28,7	31,2
Käyttöpääoman muutos	-15,0	-14,7
Maksetut korot	-7,0	-2,1
Saadut korot	7,5	3,8
Maksetut verot	-54,9	-55,5
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	144,4	154,7
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-30,8	-26,9
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-23,0	-7,7
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden sekä myytävissä olevien sijoitusten myynnit	1,5	3,0
Aineettomien hyödykkeiden myynnit	0,5	6,3
Investointien rahavirta yhteensä	-51,8	-25,3
Lyhytaikaisten lainojen nostot	121,7	46,1
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-105,1	-46,9
Pitkäaikaisten lainojen nostot	125,0	
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-0,5	-6,4
Omien osakkeiden hankinta	-4,8	
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-141,1	-141,3
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-4,8	-148,5
Rahavarojen muutos	87,7	-19,1
Rahavarat kauden alussa	90,4	110,0
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-2,1	-0,5
Rahavarojen muutos	87,7	-19,1
Rahavarat kauden lopussa	176,1	90,4

AINEELLISTEN KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

milj. €	2008	2007
Kirjanpitoarvo kauden alussa	186,6	187,1
Lisäykset	32,8	27,7
Vähennykset	-1,8	-3,2
Poistot	-25,1	-25,0
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	192,4	186,6

MUIDEN AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

milj. €	2008	2007
Kirjanpitoarvo kauden alussa	23,0	21,9
Lisäykset	24,0	7,6
Vähennykset	-0,0	-0,0
Poistot	-6,6	-6,6
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	40,4	23,0

VAKUUKSET JA VASTUUSITOUMUKSET

milj. €	12/08	12/07
Annetut vakuudet omista sitoumuksista		
Annetut kiinteistökiinnitykset	19,0	25,5
josta Eläkesäätiölle annetut	9,0	9,0
Takaukset	1,0	1,4
Muut vastuut		
Leasing-vastuut (ilman rahoitusleasing-sopimuksia)	4,0	4,5
Muut vastuut	0,3	0,3

JOHDANNAISSOPIMUKSET

milj. €	12/08	12/07
Termini- ja valuutanvaihtosopimukset		
Käypä arvo	2,0	0,3
Nimellisarvo	64,6	66,7
Sähkötermiinisolimukset		
Käypä arvo	-1,4	0,0
Nimellisarvo	5,7	0,6

LIIKETOIMET LÄHIPIIRIIN KUULUVIEN KANSSA

milj. €	2008	2007
Johdon työsuhde-etuudet	3,1	2,9

Liiketoimintakatsaukset

LÄÄKELIIKETOIMINNAN AVAINLUKUJA

	10-12/08	10-12/07	Muutos %	2008	2007	Muutos %
Liikevaihto, milj. €	169,6	162,7	+4,3 %	667,6	639,7	+4,4 %
Liikevoitto, milj. €	35,3	41,7	-15,2 %	188,5	197,1	-4,4 %
% liikevaihdosta	20,8 %	25,6 %		28,2 %	30,8 %	
T&K-kulut, milj. €	28,0	27,2	+3,1 %	98,8	94,2	+4,9 %
% liikevaihdosta	16,5 %	16,7 %		14,8 %	14,7 %	
Investoinnit, milj. €	11,7	10,5	+11,9 %	53,3	32,5	+63,9 %
% liikevaihdosta	6,9 %	6,4 %		8,0 %	5,1 %	
Myyntituotot omista alkuperälääkkeistä, milj. €	77,5	72,1	+7,4 %	307,5	292,3	+5,2 %
Henkilömäärä kauden lopussa				2 995	2 864	+4,6 %

ORIONIN 10 SUURIMMAN LÄÄKEVALMISTEEN LIIKEVAIHTO

milj. €	10-12/08	10-12/07	Muutos %	2008	2007	Muutos %
Stalevo® (Parkinsonin tauti)	35,0	32,3	+8,4 %	141,0	126,9	+11,2 %
Comtess® / Comtan® (Parkinsonin tauti)	17,7	15,2	+16,3 %	67,4	73,3	-8,0 %
Domitor®, Dexdomitor®, Domosedan® ja Antisedan® (eläinrauhotteet)	5,4	5,5	-1,1 %	24,6	27,5	-10,5 %
Easyhaler®-tuoteperhe (astma)	5,9	5,2	+14,5 %	22,2	17,3	+28,3 %
Burana® (tulehdus, kipu)	5,3	4,0	+33,0 %	19,4	15,6	+24,6 %
Simdax® (sydämen vajaatoiminta)	4,4	4,9	-10,5 %	17,3	15,1	+15,0 %
Divina®-sarja (vaihdovuosioreet)	3,5	4,3	-18,4 %	14,7	15,9	-7,0 %
Enanton® (eturauhassyöpä)	3,1	3,2	-5,6 %	12,7	12,9	-1,3 %
Fareston® (rintasyöpä)	3,0	2,1	+43,6 %	10,5	8,2	+27,7 %
Marevan® (verenohennus)	2,9	2,4	+21,9 %	10,1	8,3	+21,4 %
Yhteensä	86,2	79,1	+9,0 %	340,1	320,9	+6,0 %
Osuus lääkeliikevaihdesta, %	51 %	49 %		51 %	50 %	

DIAGNOSTIIKKALIIKETOIMINNAN AVAINLUKUJA

	10-12/08	10-12/07	Muutos %	2008	2007	Muutos %
Liikevaihto, milj. €	10,7	10,5	+1,9 %	45,0	42,0	+7,1 %
Liikevoitto, milj. €	0,2	0,1	+242,5 %	6,1	6,3	-2,8 %
% liikevaihdosta	1,7 %	0,5 %		13,6 %	15,0 %	
Investoinnit, milj. €	1,0	1,0	+3,3 %	2,8	1,6	+78,9 %
% liikevaihdosta	9,6 %	9,4 %		6,2 %	3,7 %	
Henkilömäärä kauden lopussa				287	283	+1,6 %

Segmenttikohtaiset tiedot

LIKEVAIHTO SEGMENTEITTÄIN

milj. €	10-12/08	10-12/07	Muutos %	2008	2007	Muutos %
Lääkeliiketoiminta	169,6	162,7	+4,3 %	667,6	639,7	+4,4 %
Alkuperälääkkeet	70,9	67,3	+5,4 %	284,7	270,8	+5,1 %
Erityistuotteet	66,6	63,2	+5,5 %	254,0	241,5	+5,2 %
Eläinlääkkeet	16,5	15,3	+7,4 %	67,2	66,8	+0,5 %
Fermion	9,9	11,4	-13,3 %	36,1	38,1	-5,2 %
Muut	5,8	5,5	+4,7 %	25,6	22,5	+13,9 %
Diagnostiikkaliiketoiminta	10,7	10,5	+1,9 %	45,0	42,0	+7,1 %
Konsernierät	-0,5	-0,4	+10,5 %	-1,9	-1,7	+8,6 %
Konserni yhteensä	179,9	172,8	+4,1 %	710,7	680,0	+4,5 %

LIKEVOITTO SEGMENTEITTÄIN

milj. €	10-12/08	10-12/07	Muutos %	2008	2007	Muutos %
Lääkeliiketoiminta	35,3	41,7	-15,2 %	188,5	197,1	-4,4 %
Diagnostiikkaliiketoiminta	0,2	0,1	+242,5 %	6,1	6,3	-2,8 %
Konsernierät	-2,7	-3,1	-14,4 %	-9,6	-11,4	-16,3 %
Konserni yhteensä	32,8	38,6	-14,9 %	185,0	192,0	-3,6 %

LIKEVAIHTO VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

milj. €	2008				2007				2006
	10-12	7-9	4-6	1-3	10-12	7-9	4-6	1-3	10-12
Lääkeliiketoiminta	169,6	161,0	168,5	168,5	162,7	153,4	156,4	167,2	152,1
Diagnostiikkaliiketoiminta	10,7	9,5	12,6	12,2	10,5	9,4	10,3	11,8	10,4
Konsernierät	-0,5	-0,4	-0,5	-0,5	-0,4	-0,3	-0,5	-0,5	-0,4
Konserni yhteensä	179,9	170,1	180,5	180,2	172,8	162,5	166,3	178,5	162,2

LIKEVOITTO VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

milj. €	2008				2007				2006
	10-12	7-9	4-6	1-3	10-12	7-9	4-6	1-3	10-12
Lääkeliiketoiminta	35,3	44,3	45,7	63,1	41,7	50,1	45,1	60,2	38,8
Diagnostiikkaliiketoiminta	0,2	1,0	2,5	2,3	0,1	1,2	1,8	3,2	0,6
Konsernierät	-2,7	-1,8	-3,1	-2,1	-3,1	-2,2	-3,2	-2,9	-3,5
Konserni yhteensä	32,8	43,6	45,2	63,4	38,6	49,1	43,7	60,6	35,8

LIKEVAIHDON MAANTIETEELLINEN JAKAUMA VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

milj. €	2008				2007				2006
	10-12	7-9	4-6	1-3	10-12	7-9	4-6	1-3	10-12
Suomi	55,2	52,8	53,5	55,7	53,7	48,6	48,6	50,1	49,0
Skandinavia	23,7	23,3	26,1	28,1	24,3	23,8	25,3	24,1	23,4
Muu Eurooppa	62,0	56,2	61,4	64,4	57,5	56,0	57,5	63,7	58,4
Pohjois-Amerikka	19,2	21,7	18,5	14,4	15,4	19,1	19,8	23,5	22,0
Muut maat	19,8	16,1	21,1	17,6	21,9	15,0	15,1	17,1	9,4
Konserni yhteensä	179,9	170,1	180,5	180,2	172,8	162,5	166,3	178,5	162,2

Tietoja Orion Oyj:n osakkeista

OSAKKEIDEN PERUSTIEDOT 31.12.2008

	A-osake	B-osake	Yhteensä
ISIN-koodi	FI0009014369	FI0009014377	-
Kaupankäyntitunnus NASDAQ OMX Helsingissä	ORNAV	ORNBV	-
Reuters-koodi	ORNAV.HE	ORNBV.HE	-
Bloomberg-koodi	ORNAV.FH	ORNBV.FH	-
Osakepääoma, milj. €	33,6	58,6	92,2
Kirjanpidollinen osakekohtainen vasta-arvo, €	0,65	0,65	-
Osakemäärä yhteensä	51 440 668	89 817 160	141 257 828
% koko osakekannasta	36 %	64 %	100 %
Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet	-	324 836	324 836
Osakkeita yhteensä ilman omia osakkeita	51 440 668	89 492 324	140 932 992
Osakkeiden vähimmäismäärä	-	-	1
Osakkeiden enimmäismäärä	500 000 000	1 000 000 000	1 000 000 000
Ääniä/osake	20	1	-
Äänimäärä ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita	1 028 813 360	89 492 324	1 118 305 684
% kaikista äänistä	92 %	8 %	100 %
Osakkeenomistajia	14 363	34 891	43 119

TIETOJA KAUPANKÄYNNISTÄ 1.1.–31.12.2008

	A-osake	B-osake	Yhteensä
Vaihdettu osakemäärä	2 508 220	73 719 186	76 227 406
Vaihdon osuus osakemäärästä, %	4,8 %	82,6 %	54,1 %
Päätöskurssi 2.1.2008, €	16,00	16,08	
Alin kaupantekokurssi, € (A: 27.10.2008; B: 10.10.2008)	10,50	10,30	
Keskikurssi, €	12,98	12,85	
Ylin kaupantekokurssi, € (A: 2.1.2008; B: 4.1.2008)	16,40	16,44	
Päätöskurssi 31.12.2008, €	12,00	12,07	
Osakekannan markkina-arvo 31.12.2008 ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita, milj. €	617,3	1 080,2	1 697,5

OSAKEKOHTAISIA TUNNUSLUKUJA

	10–12/08	10–12/07	Muutos %	2008	2007	Muutos %
Osakekohtainen tulos, €	0,18	0,22	-19,5 %	0,97	1,02	-5,1 %
Osakekohtainen rahavirta ennen rahoituseriä, €				0,66	0,92	-28,3 %
Osakekohtainen oma pääoma, €				2,97	3,05	-2,7 %
Ehdotus osakekohtaiseksi osingoksi, €				0,95	1,00	
Ehdotuksen mukainen osingonjakosuhte, €				97,9 %	98,0 %	
Ehdotuksen mukaiset osingot yhteensä, milj. €				133,9	141,3	
Ehdotuksen mukainen efektiivinen osinkotuotto, %						
A-osake				7,9 %	6,2 %	
B-osake				7,9 %	6,2 %	
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)						
A-osake				12,37	15,78	
B-osake				12,44	15,72	
Osakkeita keskimäärin ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita, 1 000 kpl	140 933	141 258		140 003	141 258	

Liitteet

Konsernin rakenne

Orion-konsernin emoyhtiö on Orion Oyj. Konsernissa on kaksi liiketoiminta-aluetta ja viisi tulosityksikköä:

- Lääkeliiketoiminta
  - Alkuperälääkkeet (patentoidut reseptilääkkeet)
  - Erityistuotteet (patenttisuojeittomat, geneeriset reseptilääkkeet ja itsehoitotuotteet)
  - Eläinlääkkeet (lääkkeet ja hoitotuotteet tuotanto- ja kotieläimille)
  - Fermion (lääkkeiden vaikuttavat aineet)
- Diagnostiikkaliiketoiminta
  - Orion Diagnostica (diagnostiset testit).

Katsauksen laatimisperiaatteet

Orion-konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti soveltaen IAS- ja IFRS-standardeja, jotka ovat voimassa 31.12.2008.

Seuraavia, vuonna 2008 voimaan tulleita standardeja ja tulkintoja tai niiden muutoksia, jotka ovat merkityksellisiä konsernille, on sovellettu tilikaudella. Näiden standardien ja tulkintojen soveltamisella ei kuitenkaan ole ollut vaikutusta konsernitiilinpäätökseen:

- IAS 39 (Muutos) ja IFRS 7 (Muutos) – *Rahoitusvarojen luokittelun muutokset*
- IFRIC 14, IAS 19 – *Etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan omaisuuserän yläraja, vähimmäisrahastointivaatimukset ja näiden välinen yhteys*

Laatimisperiaatteen muutos etuuspohjaisen eläkevastuun kirjaamisessa

Orion-konserni on muuttanut tilinpäätöksen laatimisperiaatteitaan 1.1.2008 alkaen koskien työkyvyttömyyseläkevastuusta kirjattavaa velkaa (IAS 19 *Työsuhte-etuudet*). Oikaistut keskeiset tunnusluvut aikaisemmilta kausilta on esitetty katsauksen lopussa olevassa taulukossa 'Oikaistut tunnusluvut'.

Laatimisperiaatteen muutos valuuttajohdannaisten käyvän arvon kirjaamisessa

1.1.2008 alkaen Orion-konserni on kirjannut myyntisaamia suojaavien valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutoksen liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin, kun aikaisemmin nämä muutokset kirjattiin myynnin kurssieroihin. Vuoden 2007 vertailutiedot on oikaistu uuden laatimisperiaatteen mukaisiksi. Valuuttajohdannaisten kirjaustavan muutoksella ei ole ollut olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen ja tunnusluikuihin.

Katsauskauden sovelletut periaatteet ja laskentamenetelmät ovat saatavilla Orionin kotisivulla osoitteessa www.orion.fi/sijoittajille.

Tämän katsauksen tiedot on tilintarkastettu.

Suluissa olevat luvut ovat edellisvuoden vertailukaudelta. Osakekohtaiset tunnusluvut on osakeantioikaistu. Kaikki katsauksen luvut on pyöristetty, minkä vuoksi yksittäisten lukujen summa saattaa poiketa esitetystä summaluovusta.

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), %	=	$\frac{\text{Voitto ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (kaudella keskimäärin)}}$	x 100
Oman pääoman tuotto (ROE), %	=	$\frac{\text{Tilikauden voitto}}{\text{Oma pääoma (kaudella keskimäärin)}}$	x 100
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$	x 100
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korollinen vieras pääoma - rahavarat}}{\text{Oma pääoma}}$	x 100
Osakekohtainen tulos, €	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva voitto}}{\text{Osakemäärä ilman omia osakkeita kaudella keskimäärin}}$	
Osakekohtainen rahavirta ennen rahoituseriä, €	=	$\frac{\text{Liiketoiminnan rahavirta + investointien rahavirta}}{\text{Osakemäärä ilman omia osakkeita kaudella keskimäärin}}$	
Osakekohtainen oma pääoma, €	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakemäärä kauden lopussa ilman omia osakkeita}}$	
Osakekohtainen osinko, €	=	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettava osinko}}{\text{Osakemäärä kauden lopussa ilman omia osakkeita}}$	
Osingonjakosuhte, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	x 100
Efektiiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Kauden viimeinen kaupantekokurssi}}$	x 100
Hinta/voitto-suhde (P/E), %	=	$\frac{\text{Kauden viimeinen kaupantekokurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	x 100
Osakkeen keskimääräinen kurssi, €	=	$\frac{\text{Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Vaihdettujen osakkeiden määrä kaudella keskimäärin}}$	
Osakekannan markkina-arvo, milj. €	=	Osakemäärä kauden lopussa	x Kauden viimeinen kaupantekokurssi

OIKAISTUT TUNNUSLUVUT

	10-12/07 Aiemmin raportoitu	10-12/07 Oikaistu	2007 Aiemmin raportoitu	2007 Oikaistu
Liikevoitto, milj. €	39,1	38,6	194,0	192,0
Voitto ennen veroja, milj. €	39,7	39,2	195,5	193,4
Taseen loppusumma, milj. €			589,5	565,7
Omavaraisuusaste, %			75,9 %	76,2 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), %			-19,3 %	-20,0 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %			43,8 %	44,8 %
Oman pääoman tuotto verojen jälkeen, %			32,7 %	33,5 %
Osakekohtainen tulos, €	0,26	0,22	1,03	1,02
Osakekohtainen oma pääoma, €			3,17	3,05

Julkaisija:

Orion Oyj

www.orion.fi

Orion on innovatiivinen eurooppalainen lääke- ja diagnostiikkayritys, joka painottaa liiketoiminnassaan lääkehoitojen ja diagnostisten testien kehittämistä globaaleille markkinoille. Orion kehittää, valmistaa ja markkinoi ihmis- ja eläinlääkkeitä, lääkkeiden vaikuttavia aineita sekä diagnostisia testejä. Orionin lääketutkimuksen ydinterapia-alueita ovat keskushermostosairaudet, tehohoito ja onkologiset hoidot.

Konsernin liikevaihto vuodelta 2008 oli 710,7 miljoonaa euroa ja tutkimukseen ja kehitykseen yhtiö panosti 103,4 miljoonaa euroa. Konsernin palveluksessa vuoden 2008 lopussa oli 3 309 henkilöä, joista Suomessa työskenteli 2 729 henkilöä. Orionin osakkeet ovat listattuina NASDAQ OMX Helsingissä.